

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/1603,Pokaz-filmu-Urodziny-mlodego-Warszawiaka-w-ramach-Edukacyjnego-Przeglądu-Filmowe.html>
05.04.2026, 21:00

Pokaz filmu „Urodziny młodego Warszawiaka” w ramach Edukacyjnego Przeglądu Filmowego „Kino w PRL - PRL w kinie” - Warszawa, 6 listopada 2007 r.

06.11.2007

6 listopada 2007 roku w ramach VII edycji Edukacyjnego Przeglądu Filmowego 2007/2008 „Kino w PRL - PRL w kinie” w warszawskiej Kinotece odbył się pokaz filmu pt. „Urodziny Młodego Warszawiaka” w reżyserii Ewy i Czesława Petelskich (rok prod. 1980).

Projekcja poprzedzona została wystąpieniem prof. Jerzego Eislera - dyrektora warszawskiego Oddziału IPN - który opowiedział o życiu, problemach, decyzjach, wartościach i ofierze młodych ludzi w czasie II wojny światowej, przywołując sceny z prezentowanego filmu. Jednocześnie zachęcał licznie przybyłą młodzież szkolną (ponad 300 osób) do refleksji i zastanowienia, czy byłiby zdolni do podobnych poświęceń i decyzji.

Oprócz filmu zaprezentowana została także Polska Kronika Filmowa z 1945 roku.

Film jest ekranizacją powieści „Młodego warszawiaka zapiski z urodzin” Jerzego Stefana Stawińskiego, uczestnika Powstania Warszawskiego, jednego z najważniejszych współtwórców tzw. szkoły polskiej („Kanał”, „Eroica”, „Zezowate szczęście” i in.). Jest to dramat ukazujący przeżycia dojrzewającej młodzieży w tragicznych latach okupacji. Akcja dzieje się w ciągu czterech rocznic urodzin, wybranych z biografii bohatera - prawdopodobnie najważniejszych w całym jego życiu:

24 IX 1938 - młody warszawiak Jurek obchodzi swoje 17 urodziny. Ojciec namawia go do wyjazdu na studia do Francji. Chłopak jednak - pod wpływem licznych rozmów o zbliżającej się wojnie - podejmuje inną decyzję. Za kilka dni rozpoczyna służbę w Szkole Podchorążych Łączności w Zegrzu.

24 IX 1939 - wybucha wojna, Jurek z kolegami pod silnym ostrzałem naprawia linie telefoniczne.

24 IX 1943 - chłopak pracuje jako kontroler w Urzędzie Skarbowym. Praca chroni przed łapankami oraz zapewnia niezłe, choć często niezupełnie uczciwe dochody, które zasilają konspiracyjną kasę.

24 IX 1944 - 56 dzień Powstania na Mokotowie i 23 urodziny por. Jerzego. Z narażeniem życia przenosi ранego przyjaciela do prowizorycznego szpitala. Spotyka tu chorego ojca, wspominają niedoszły wyjazd do Francji. Następnego dnia ruszy do walki...

Obsada: P. Łysak, A. Łapicki, G. Kownacka, H. Skarżanka, K. Kaczor, T. Zaliwski, K. Chamiec, W. Pyrkosz.

Przegląd filmowy „Kino w PRL - PRL w kinie” adresowany jest przede wszystkim do młodzieży szkół ponadgimnazjalnych i stanowi interesujące - jak sądzimy - uzupełnienie realizowanych we

współczesnej szkole celów edukacji humanistycznej. Układając program kolejnej edycji, staraliśmy się kierować możliwością wykorzystania proponowanych filmów, przez uczniów wybierających tematy związane z kulturą i historią najnowszą do ustnej prezentacji maturalnej z języka polskiego. Mamy nadzieję, że spotka się on ze szczególnym zainteresowaniem nauczycieli historii, języka polskiego i wiedzy o społeczeństwie oraz studentów kierunków humanistycznych. Wierzymy, że Przegląd pozwoli Państwu poznać nie tylko znaczące polskie filmy, które są świadectwem peerelowskiej rzeczywistości, ale także ułatwi zrozumienie najnowszej historii Polski. Ich dobór nie jest przypadkowy - oprócz arcydzieł polskiego kina znalazły się tu także obrazy czasami już dzisiaj zapomniane, niemniej jednak warte obejrzenia. Oprócz produkcji fabularnych, pokażemy także dokumenty Polskiej Kroniki Filmowej. Tradycyjnie w każdym spotkaniu wezmą udział historycy z Instytutu Pamięci Narodowej i innych ośrodków naukowych, którzy przed każdym pokazem wygłoszą prelekcję. Będziemy starali się także zapraszać twórców przedstawianych filmów.

Udział w Przeglądzie będzie mógł być potwierdzony pisemnym zaświadczeniem, do którego dołączymy zestaw „Biuletynu IPN”.

Przegląd odbywa się w „Kinotece” w Pałacu Kultury i Nauki, raz w miesiącu, we wtorki od godz. 11.30 do 14.00.

Terminy kolejnych spotkań:

4 grudnia 2007 - Filmy Andrzeja Wajdy jako interpretacje dzieł literackich, „Popiół i Diament”, reż. Andrzej Wajda, rok prod. 1958, [105 min.]

8 stycznia 2008 - Propaganda komunistyczna w filmie, „Wielki Bieg” reż. Jerzy Domaradzki, rok prod. 1981, prem. 1987 [100 min.]

5 lutego 2008 - Artystyczne interpretacje powstań narodowych „Poznań’56”, reż. Filip Bajon, rok prod. 1996, [105 min.]

4 marca 2008 - Blaski i cienie kariery w PRL oraz jej wpływ na życie bohatera w filmie, „Barwy Ochronne”, reż. Krzysztof Zanussi, rok prod. 1976, [95 min.]

[Poprzedni Strona](#)
[Następny Strona](#)

